

Sygn. akt VI Ga 187/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Anna Walus-Rząsa
Sędziowie:	SO Anna Harmata (spr.) SR del. Marek Rajchert
Protokolant:	sekr. sądowy Joanna Stafska

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: W. B.

przeciwko: (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt V GC 240/12

I. oddała apelację,

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. na rzecz powoda W. B. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn.akt VI Ga 187/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 października 2013r.

Powód W. B. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółka z o.o. w M. kwoty 75.860,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

W uzasadnieniu niniejszego podał, iż sprzedał pozwanemu maszynę – automat do sitodruku za kwotę 281 670 zł, maszyna została wydana, wobec częściowego uregulowania należności do zapłaty pozostała kwota 62 730 zł. Ponadto powód sprzedał pozwanemu maszynę sztancującą tygiel za cenę 99 630 zł , z której to kwoty do zapłaty pozostała 13 130 zł.

W sprzeczności od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany zarzucił, iż powód nie dołączył do pozwu protokołu przyjęcia maszyny. Pozwany składał wielokrotne reklamacje dotyczące prawidłowości

funkcjonowania zakupionych maszyn, jednakże do dnia złożenia pozwu usterki nie zostały usunięte. W ocenie pozwanego jedna z zakupionych maszyn nosiła znamiona przeróbek oraz posiadała wady konstrukcyjne.

W piśmie procesowym z dnia 22 lipca 2012 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 13.130 zł i zasądzenie kosztów postępowania, zarzucając, iż w dostarczonym przedmiocie umowy zaistniały wady istotne, które uniemożliwiają korzystanie z rzeczy i nie dadzą się usunąć. Pozwany zawniósł o dopuszczenie dowodu, między innymi z opinii biegłego z zakresu oceny sprzętu mechanicznego. Podniósł, iż odstąpił od umowy, składając oświadczenie z dnia 20 lipca 2012 r., a to w związku z zaistnieniem istotnych wad rzeczy sprzedanej, tj. maszyny do sitodruku.

W dniu 12 października 2012 r. Sąd Rejonowy w Krośnie wydał wyrok częściowy zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 13.130 złotych wraz z odsetkami.

Na rozprawie w dniu 12 października 2012 r. Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadka S. S., korespondencji pomiędzy stronami oraz dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu oceny sprzętu mechanicznego na okoliczność istnienia w przedmiocie sprzedaży wad istotnych oraz wadliwości dokumentacji dotyczącej maszyny, wzywając pełnomocnika pozwanego o uiszczenie zaliczki na koszty opinii biegłego w kwocie 2.000 złotych w terminie 14 dni, pod rygorem pominięcia dowodu.

Termin ku powyższemu upłynął bezskutecznie z dniem 26 października 2012 r. Zaliczka na koszty opinii biegłego została przez pozwanego uiszczona w dniu 28 listopada 2012 r.

Na rozprawie w dniu 1 lutego 2013 r. Sąd przeprowadził dowód z protokołu kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w K., pominął dowód z opinii biegłego d.s. sprzętu mechanicznego wobec nieuiszczenia zaliczki w terminie, oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z urzędu.

Wyrokiem z dnia 15 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w Krośnie zasądził od pozwanego (...) Spółka z o.o. w M. na rzecz powoda W. B. kwotę 62 730,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 kwietnia 2012 r. (I), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7 410,00 zł tytułem kosztów procesu (II).

W uzasadnieniu dla niniejszego wskazał, iż uznał roszczenie powoda za uzasadnione, gdyż pozwany w sposób należyty nie wykazał, iż miał podstawy do odstąpienia od umowy w związku z zaistnieniem istotnych wad fizycznych i prawnych. Pozwany złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy w dniu 20 lipca 2012 r. opierając się na prywatnej opinii, jednak przeprowadzone dowody w sprawie, a to powyższa opinia prywatna, zeznania świadka S. S. jak również protokół kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w K. wraz z wystąpieniem z dnia 30 listopada 2012 r. nie mogły skutecznie zastąpić opinii biegłego, która jednoznacznie przesądziłaby o istnieniu bądź braku wad istotnych maszyny oraz wadliwości dokumentacji dotyczącej maszyny. Dowody te wskazywały na pewne wady, lecz bez wiadomości specjalnych ocena tych dowodów nie była możliwa. Z opinii PIP wynikało, że inspektor pracy oparł się na oświadczeniu pracodawcy, tj. pozwanego co powodowało, iż dowód ten był mało przydatny do ustalenia rzeczywistego stanu faktycznego. Sąd wskazał, iż dowód z opinii biegłego został dopuszczony w sprawie, jednak wobec nieuiszczenia zaliczki na koszty opinii biegłego w terminie, na podstawie art. 130⁴ § 5 k.p.c. Sąd dowód ten pominął skoro pozwany nie usprawiedliwił uchybienia w płatności zaliczki i nie wniósł o przedłużenie terminu do jej uiszczenia. Pozwany miał pełną świadomość konieczności przeprowadzenia tego dowodu, o czym świadczyć może złożony na rozprawie w dniu 1 lutego 2013 r. jego wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z urzędu. Jednak wniosek ten nie mógł być uznany za zasadny, gdyż naruszałby zasadę kontrydiktoryjności procesu i stanowiłby obejście przepisów dotyczących prekluzji dowodowej. Sprawa niniejsza bowiem toczyła się jeszcze na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach gospodarczych – art. 479¹ do (...). Dlatego też zostały oddalone wnioski dowodowe zawarte w piśmie procesowym pozwanego z dnia 22 lipca 2012 r., a to z zeznań świadków M. J., M. S. i T. S. oraz przesłuchania pozwanego, gdyż wnioski te mogły i powinny być złożone już w sprzeczności od nakazu zapłaty. Jak wskazał Sąd Rejonowy powód w sposób należyty udowodnił swoje roszczenie, przedkładając fakturę z dnia 26 sierpnia 2011 r. potwierdzenie przelewu z dnia 31 sierpnia 2011 r. oraz oświadczenie z dnia 1 września

2011 r. Powód wzywał pozwanego do odesłania podpisanych protokołów odbioru maszyn jeszcze w lutym 2012 r. i zgłaszał chęć usunięcia ewentualnych usterek. Chęć usunięcia usterek ponowił powód w piśmie z dnia 3 sierpnia 2012 r, korespondencji mailowej, zatem brak podpisania protokołów odbioru spowodowany został wyłącznie przez nieuzasadnione zaniechanie pozwanego.

W podsumowaniu Sąd Rejonowy stwierdził, iż po pierwsze pozwany skutecznie nie wykazał, że zakupiona przez niego maszyna do sitodruku posiadała wady istotne uprawniające do odstąpienia od umowy, a po drugie należy zgodzić się ze stanowiskiem powoda, iż utracił on uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy nie zawiadamiając niezwłocznie powoda o dostrzeżonej wadzie i nie dokonując zbadania rzeczy. W mailu z dnia 29 lutego 2012 r. informował powoda, że czeka na ocenę biegłych, gdy tymczasem biegły przystąpił do sporządzania opinii dopiero w lipcu 2012 r. W ocenie Sądu takie długie wyczekiwanie na przystąpienie biegłego do sporządzenia opinii prywatnej powoduje, iż nie można przyjąć, że pozwany dokonał zbadania rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy tego rodzaju rzeczach (art. 563 § 2 k.p.c.) Skutkuje to zatem utratą uprawnień z tytułu rękojmi.

Od powyższego wyroku apelację złożył pozwany, który wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania, ewentualnie
2. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości,
3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższemu wyrokowi apelujący zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania które mogło mieć wpływ na wynik sprawy , a mianowicie :
  - a) art. 328 par. 2 kpc poprzez nie zawarcie w uzasadnieniu wyroku części ustalającej stan faktyczny sprawy i przystąpienie niejako od razu do oceny zgromadzonego materiału dowodowego, co powoduje, iż zaskarżony wyrok trudno poddać kontroli instancyjnej. Nadto nie wskazanie w uzasadnieniu wyroku dowodów, na których sąd się oparł oraz którym wiary w całości lub w części odmówił,
  - b) w wypadku nie uznania naruszenia art. 328 par. 2 kpc pozwany zarzucił naruszenie ni art. 233 par.1 kpc – poprzez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób dowolny i jednostronny, przekraczając granice swobodnej ich oceny , która wyznaczona jest wymaganiami prawa procesowego oraz doświadczenia życiowego, co przejawiało się w błędnym ustaleniu stanu faktycznego sprawy , w szczególności:
    - błędnym przyjęciu, iż pozwany nie wykazał podstaw do odstąpienia od umowy z powodu wad fizycznych i prawnych rzeczy sprzedanej,
    - błędnym przyjęciu , iż pozwany nie dokonał zbadania rzeczy w czasie i sposób przyjęty , co dalej skutkowało utratą uprawnień z tytułu rękojmi
    - nie przyjęciu, iż powód świadomie zataił w stosunku do pozwanego wady rzeczy sprzedanej przez świadome wydanie potwierdzającej nieprawdę dokumentacji maszyny do sitodruku w zakresie niezgodności z normami obowiązującymi w zakresie dopuszczenia maszyn do użytku na terenie RP,
    - przyjęciu, że brak podpisania protokołu odbioru przedmiotu sprzedaży spowodowany był przez nieuzasadnione zaniechanie pozwanego,

- art. 244 par. 1 kc poprzez nie uznanie dokumentów w postaci protokołu przeprowadzonej u pozwanego kontroli PIP z dnia 27.11.2012r. i wystąpienia PIP z dnia 30.11.2012r. jako dokumentów urzędowych, stanowiących dowód na to co zostało w nich urzędowo stwierdzone.

W ocenie apelującego pozwany wykazał istnienie wad fizycznych i prawnych uniemożliwiających korzystanie z przedmiotu sprzedaży poprzez treść opinii S. S. z dnia 16.07.2012r., jego zeznania oraz protokół kontroli PIP wraz z wystąpieniem. Wynikało z nich, iż maszyna nie nadawała się do użytku posiadała wady konstrukcyjne i wady prawne w postaci braku stosownych certyfikatów. Przedmiotowy protokół stanowił dokument wydany przez organ państwowy noszący walor dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 par. 1 kpc. Błędną była też ocena Sądu Rejonowego odnośnie utraty uprawnień z tytułu rękojmi wobec stwierdzenia nie dokonania zbadania rzeczy i nie zawiadomienia powoda o wadach; skoro z zebranego w sprawie materiału, a w szczególności korespondencji mailowej wynika, iż powód o wadach wiedział i przystąpił kilkakrotnie do ich bezskutecznego usuwania lecz finalnie maszyny nie dało się uruchomić. Ponadto powód jako profesjonalista zdawał sobie sprawę z wadliwości dokumentacji oraz braku swych kompetencji do wystawiania certyfikatów dla sprowadzanych maszyn. Tym samym należało uznać, iż spełnione zostały przesłanki z art. 564 kc w zakresie podstępного zatajenia wad rzeczy sprzedanej. Jak wskazał apelujący, nawet bez opinii biegłego, biorąc pod uwagę, iż zalegająca w aktach opinia została wydana przez biegłego wpisanego na listę biegłych sądowych, a jej wnioski potwierdzone zostały zeznaniami oraz obiektywny dowód w postaci dokumentu urzędowego należało uznać, iż pozwany wykazał istnienie wad istotnych rzeczy sprzedanej i skutecznie odstąpił od zawartej z powodem umowy sprzedaży.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja pozwanego nie jest uzasadniona.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów apelacji, a to naruszenia art. 328 par. 2 kpc to Sąd Okręgowy, po analizie uzasadnienia zaskarżonego wyroku uznał zarzut ten za chybiony. Wskazać należy, że uzasadnienie wyroku pełni ważną rolę procesową, ponieważ umożliwia sprawowanie nadzoru judykacyjnego. Z tego powodu zarówno Sąd I, jak i II instancji musi wytłumaczyć motywy rozstrzygnięcia w taki sposób, aby możliwa była ocena jego prawidłowości. Wprawdzie naruszenie art. 328 § 2 kpc nie ma z reguły bezpośredniego wpływu na treść wyroku, gdyż uzasadnienie sporządzane jest po jego wydaniu (wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2009 r., II CSK 153/09, LEX nr 553674), jednak może ono stanowić usprawiedliwioną podstawę naruszenia prawa procesowego wtedy, gdy zawiera braki, które uniemożliwiają kontrolę. Tylko bowiem w takim wypadku uchybienie art. 328 § 2 kpc może być uznane za mogące mieć wpływ na wynik sprawy (przykładowo wyroki Sądu Najwyższego z 2 lipca 2009 r., III SK 10/09, LEX nr 551869, z 24 września 2009 r., II PK 58/09, LEX nr 558303, z 23 lipca 2009 r., II PK 25/09, LEX nr 533082, z 4 listopada 2009 r., I UK 142/09, LEX nr 564770, z 16 października 2009 r., I UK 129/09, LEX nr 558286, z 9 czerwca 2009 r., II UK 403/08, LEX nr 523551, z 5 czerwca 2009 r., I UK 21/09, LEX nr 515699). Sporządzone przez Sąd I instancji uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest zrozumiałe. Pozwala na dokonanie właściwej kontroli merytorycznej rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Sąd Rejonowy bowiem w sposób jasny wyjaśnił motywy swojego rozstrzygnięcia, tym samym zarzut apelującego w tym zakresie nie mógł się ostać.

Dokonując więc analizy dalszego zarzutu apelacji, a to naruszenia art. 328 par. 2 kpc to również w tym zakresie Sąd Okręgowy nie stwierdził uchybień.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż pozwany nie wykazał podstaw do odstąpienia od umowy z powodu wad fizycznych i prawnych rzeczy sprzedanej.

Wbrew twierdzeniom apelującego nie stanowiły w tej mierze dowodów wystarczających dowody w postaci prywatnej opinii mgr inż. S. S., jego zeznań i dokumentacji kontroli Państwowej Inspekcji Pracy.

Wykazanie wadliwości maszyny wymagało w realiach niniejszej sprawy wiadomości specjalnych, a te Sąd winien był uzyskać w wyniku przeprowadzonej opinii biegłego. Opinii tej nie mogła skutecznie zastąpić ekspertyza zlecona prywatnie przez stronę nawet jeżeli zleciła ją osobie wpisanej na liście biegłych sądowych, ani zeznania świadka nieweryfikowalne wobec braku po stronie sądu wiadomości specjalnych (tak również : SN w wyroku z dnia 24.11.1999r. I CKN 223/98)

W tym zakresie Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego zgodnie z którym pozasądowa ekspertyza rzeczoznawcy sporządzona na zlecenie strony nie podlega ocenie sądu jako dowód z opinii biegłego. Przedstawienie prywatnej opinii biegłego (rzeczoznawcy) przez stronę jest w rzeczywistości przedstawieniem własnego poglądu strony i nie może być traktowana jako dowód w procesie choćby została sporządzona przez osobę stałego biegłego sądowego. (tak również wyroki SN: z dnia 8.06.2011r. I PKN 468/00, z dnia 15.06.2011r. V CSK 382/10, z dnia 12.04.2002r. I CKN 92/00, , z dnia 29.09.2005r. III CR 121/56, z dnia 11.11.1974 II CR 260/74).

Brak było podstaw dla ustalenia wadliwości przedmiotowej maszyny na podstawie protokołu kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w K. z dnia 27.11.2012r. wraz z wystąpieniem PIP z dnia 30.11.2012r.

Z przedstawionego protokołu z części wstępnej wynikało bowiem , iż to zdaniem pracodawcy (pozwanego) maszyny te nie spełniają wymogów obowiązujący przepisów. Dalej na str. 3 znajdował się opis maszyny i jej cech bez jednak jednoznacznego wskazania, czy niniejsze uniemożliwią jej funkcjonowanie i wykorzystanie, a następnie w dalszej części sporządzający protokół dalej zacytował że to według pracodawcy urządzenia posiadają usterki techniczne, które uniemożliwiają ich prawidłową eksploatację. Usterki te związane są z błędem poszczególnych elementów.

Sąd stwierdzając wadliwość przedmiotu sprzedaży obowiązany jest do jednoznacznego i wprost określenia tychże wad, a następnie określenia konsekwencji z tym związanych, a na niniejsze nie pozwalała ani treść protokołu kontroli, ani też wystąpienia z dnia 30.11.2012r. Dokumentacja ta więc również nie była wystarczającą dla uwzględnienia zarzutu pozwanego i nie mogła zastąpić z dowodu z opinii biegłego.

Pozwany winien był zgłosić dowód z opinii biegłego, a następnie terminowo uczynić zadość wezwaniu o zaliczkę. Dowód ten został zgłoszony dopiero w piśmie procesowym z dnia 22 lipca 2012r. bez usprawiedliwienia dlaczego nie został zgłoszony w sprzecznie, niezależnie od tego pozwany nie uścił w terminie zaliczki na tą opinię co obligowało Sąd Rejonowy do jej pominięcia na zasadzie art. 130(4) par. 5 kpc.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż dopuszczenie w realiach niniejszej sprawy dowodu z opinii biegłego z urzędu stanowiłoby naruszenie zasady kontradiktoryjności oraz obowiązującej prekluzji dowodowej, stanowiąc jednocześnie brak konsekwencji w obowiązku egzekwowania swych własnych zarządzeń.

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy dokonał również oceny prawidłowości ustaleń faktycznych w zakresie terminowości zbadania rzeczy , innymi słowy czy właściwie Sąd Rejonowy przyjął, iż rzeczy tej nie zbadano w czasie i sposób przyjęty, co skutkowało utrata uprawnień z tytułu rękojmi.

Sąd Rejonowy ustalił, iż po raz pierwszy pozwany poinformował powoda że czeka na ocenę biegłych w dniu 29 lutego 2012r. , biegły zaś przystąpił do sporządzania opinii w lipcu 2012r i to powodowało w ocenie Sądu, iż nie można przyjąć, że pozwany dokonał zbadania rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy tego rodzaju rzeczach. Niewątpliwie wykazanie zachowania terminu przewidzianego treścią art. 563 kc należało do pozwanego i ten nie wykazał, aby czteromiesięczny termin był terminem przyjętym przy rzeczach tego rodzaju.

Niezasadnym w ocenie Sądu Okręgowego był również zarzut , iż powód świadomie zataił w stosunku do pozwanego wady, w sprawie nie wykazano , aby powód wydał pozwanemu świadomie dokumentację potwierdzającą nieprawdę w zakresie niezgodności z normami obowiązującymi w tym zakresie.

W konsekwencji powyższego brak podpisania protokołu odbioru przedmiotu sprzedaży przez pozwanego nie mógł skutkować zwolnieniem go od zapłaty za przedmiotową maszynę, a tym samym rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie obowiązku zapłaty ceny należało uznać za prawidłowe.

Stąd też Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na mocy art. 385 kpc, o kosztach postępowania apelacyjnego orzekając na zasadzie art. 98 kpc i art. 108 par. 1 kpc.

Zarządzenie:

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,
2. Po dołączeniu zwrotnego potwierdzenia odbioru od w/w akta zwrócić Sądowi Rejonowemu w Krośnie.